

IN PACE IN IPSUM
DOEMIANI ET REQUIESCAM

ORIENTUR JUSTITIA
ET ABUNDANTIA PACIS

PASSER INVENIT SIBI DOMUM
ETTURTUR NOVUM ALTARIA

ELECTORUM CONSERVASTI
CUJUS NON SUM DIGNUS

II. ÉVF. 1901. 10. SZÁM

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYŰL

KIADJA

A KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, IX., Rákos-u. 5

Ára egy évre 3 korona

Megjelenik minden hó végén

STEPHANEUM NYOMÁSA BUDAPESTEN

VIRGO IPSUM, QUEM GENU
IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO
SPIRITUS CONTRIBULATUS

PLORABUNT SACERDOTES
PARCE POPULO TUO.

ECCER PANIS ANGELORUM FACTUS CIBUS VIATORUM
VERE PANIS FILIORUM

ÖRÖKI MŰVÉSZET

a Központi Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

Tartalom: Katholikus gyűléseink és az Oltáriszentség. — Fölvívás. — Jézusommal. — Elég ha valaki becsületes ember; ez a legjobb vallás, ennél több nem kell. — Stuart Mária utolsó áldozása. — Apostoli munka. — D'Hooghvorst báróné szül. d'Oultremont Emilia. — Tanítás az Oltáregyesület havi összejövetelein. — Radetzky tábornagy. — A szentbernáthegyi szerzetesek. — Nagy Napoleon. — Oltáregyesületi ügyek. — Elmélkedés a legfölségesebb Oltáriszentségről. — Vegyesek. — Irodalom. — Hirdetések.

Katholikus gyűléseink s az Oltáriszentség.

A magyar katholicizmus november havában remélhetőleg ismét lélekemelő jelenségeknek, nagyszabásu, szent mozgalmaknak lesz tanuja. Ismét összegyülekeznek a katolikus Egyház legjobbjai, hogy hangot adjanak katolikus meggyőződésüknek, vallomást tegyenek keresztény, élő hitükről s tanácskozzanak a módokról, mit kelljen tenni, hogy ez a drága magyar haza, mely hajdan a szenteknek volt szülőföldje, a szent keresztnek századokon keresztül zászlótartója, az Anyaszentegyháznak háboruban vérző, békében gyöngéden szerető hű fia, ismét visszatérjen a maga egészében áldott anyjának, az Egyháznak ölelő karjaiba s az ő isteni szeretettől lángoló kebelén, isteni kegyelmeket árasztó szeretetének hatása alatt igérjen állandó javulást, hű ragaszkodást.

A katolikus nagygyűlés legyen manifesztáció, hangos hirdetője ama ténynek, hogy az ősi hit, ha hosszú évtizedeken keresztül szunnyadt is, nem halt ki a magyar szivekből s a legelső hívó szóatra ezek kelnek utra bizonyosságot tenni, hogy az utóbbi évek katolikus mozgalmi nem voltak hiábavalók, mert bátor lelkek légióját hozták össze, kik egyházukat ért minden csapás, ócsárlás és gyanusítás után csak annál nagyobb szeretettel és ragaszkodással viseltetnek üdvösségük hordozója iránt. De legyen buzdítás is a nagygyűlés. Nem szabad megelégednünk, hogy a magyar katolikuskat sikerült fölrázni közönyösségükből. Az aktív katolikusok táborát minden helyes eszközzel gyarapítani, erősíteni vannak hivatva katolikus gyűléseink. Annak a seregnek, mely magát nemcsak szóval vallja katolikusnak, hanem a szerint cselekszik és szerepel is, tiszteletet kell parancsolnia az ellenfélnek ugy tekintélyes számával, mint alapos tudásával és bátor kitartásával s ezt kell elérni a katolikus gyűléseken kifejtett nemes agitációnak.

De honnan nyerjük erőt a küzdelemre? Ki önt kitartást lelkünkbe, buzgalmat szívünkbe, ha nehézségeket gördítenek törekvéseink elé sokszor azok is, kiknek hagyományaik, történelmünk legszebb emlékei, társadalmi pozíciójuk révén az elsők között kellene küzdeni, midőn a keresztény katolikus szellem érvényesítéséről van szó

Ki buzdít? Ki lelkesít? Ki bátorít? Hát kinél másnál keressünk erősítést, mint annál, Kiért mind ez a küzdelem, fáradságos, sokszor hiábavalónak látszó munka foly. Annál, Ki összes reményeink hordozója, törekvéseink mozgatója, Ki a világtörténelem középpontja, a nemzetek győzelmeinek szerzője, fáradságaik jutalma: Jézus Krisztus.

Miért küzd minden katolikus társadalmi mozgalom? Hogy az emberek közt ismét otthonossá tegye a szent kereszténységet, hit- és erkölcsstanával. Hogy tudjunk keresztény módon gondolkozni, érezni, cselekedni. S mikor érjük el ezt a fokot? Ha eszményképünk — nemcsak messze távolban fénylő ideálunk, hanem mindennapi életünket mozgató és irányító erőforrásunk — a keresztény hit és erkölcs alapító mestere, az Üdvözítő Krisztus lesz. Az Ő megjelenése az emberiség életében az a fordulópont, mely az eladdig szabadon érvényesülő rossznak, hitbeli zürzavarnak, erkölcsi sülyedésnek végét s a nemes törekvések érvényesülésének kezdetét jelzi. Jézus Krisztus az utána következő századok Napja. Midőn fényesen ragyog a népek előtt, vagyis mikor kegyelmei befogadására megnyitják szívüket a nemzetek, emelkednek, mikor elfordulnak tőle, sülyednek, bomlanak, meghalnak. Mi magyarok pedig az elmúlt században — ki merné tagadni — megkeményedett, elhidegült szívvel elfordultunk az igazság és kegyelem Napjától; csoda-e tehát, ha összes nemzeti és társadalmi intézményeink az új pogány szellem fagyos lehelletét sínylik, ha az anyagi irányzat a lelkeket mindinkább hatalmába keríti, midőn nem engedjük, hogy az isteni kegyelem melegítő Napja, Krisztus malasztjának termékenyítő ereje lelkünket átjárja s azt a természetfölötti élet örömeivel megismertette, Istenhez közelebb emelje.

De mi vissza akarjuk szerezni magunk és honfitársaink számára az igaz keresztény lelkületet, mi az embereket vissza akarjuk vezetni Jézus Krisztushoz, ezt célozzák mozgalmaink és gyűléseink. Ép ezért kell e célnak már e katolikus gyűlések közben is kifejezésre jutniok. E manifesztációk középpontja a köztünk lakozó Ur Jézus kell, hogy legyen. A katolikus nagygyűléseknek bátor és hangos hitvallást kell tenniök, melyben ország-világ előtt hűséget fogadnak a királyok királyának. S minél több a pártütő, minél bátrabbak Krisztus ellenségei, annál impozánsabb, annál fényesebb lesz szükségképen az ország hű katolikusainak az oltár királya iránt való hódolata. Meg kell mutatni, hogy Krisztust nem lehet legyőzni, mert hitében, bizalmában és szeretetében győzhetetlen tábor sorakozik mel-

léje s áll őrt tanítása, alkotása mellett. Ki kell vinni lelkesedésünket az utcára, a közömbös tömeg közé; ki fogunk vonulni örök és győzhetetlen királyunk vezérlete alatt az ország fővárosának tereire, hogy lelkesedésünk, szerető Üdvözítőnk közelségén érzett boldogságunk megragadjon, megihlessen százakat és ezreket, kik szaporítani fogják az Ur Jézus seregét, mely békés és áldásos harcot készül folytatni a világ birtokáért, hogy a krisztusi tanítást, a krisztusi erkölcsöket, szeretetet és boldogságot tegye azon ismét uralkodóvá.

Ép ezért üdvös elhatározás, hogy az eucharisztikus nagygyűlést az országos katolikus nagygyűléssel kapcsolatba hozzák, hisz mindkettőnek végeredményben egy a célja, az, a mit főpásztoraink a magyar kereszténység 900 éves jubileuma alkalmával célul tűztek, hogy Krisztus legyen az Ur a templomban, a családban, az iskolában, a műhelyben, a törvényhozásban és mindenütt, hol az emberi élet sorsát igazítják.

Részt kell tehát venni e gyűlésekben minden buzgó katolikusnak, első sorban pedig minden eucharisztikus léleknek s nem szabad elmaradni kicsinyes szempontok vagy nehézségek miatt; hanem vagy néhány szóval, vagy egy közös ájtatossággal, vagy lelkes figyellel és buzdulással törekedjék arra minden igaz hiva az Üdvözítőnek, hogy segítsen közelebb hozni azt az időt, mikor nemcsak mint óhajt és törekvést, hanem mint örvendetes valóságot hirdeti az egész világ:

Christus regnat: Krisztus diadallal uralkodik.

FÖLHIVÁS.

Az Országos Katolikus Nagygyűléssel kapcsolatban a magyarországi «Oltáregyesületek» és papi Eucharisztikus társulatok **Orsz. Eucharisztikus Kongresszust** rendeznek.

A kongresszus **november 4—7-én** fogja tartani tanácskozásait, november 6-án este pedig *nagyszabásu Eucharisztikus körmenetet tart.*

A Kongresszus férfi tagjai 4 korona, *hölgy tagjai* pedig 2 korona tagsági díjat fizetnek és ezen tagdíj lefizetése mellett az Országos Katolikus Nagygyűlés tagjaivá is lesznek s részesülnek a Katolikus Nagygyűlés kedvezményeiben.

Tisztelettel kérjük az Oltáregyesület tagjait, hogy kongresszusunkra jelentkezni és ismerőseik körében mennél több tagot gyűjteni sziveskedjenek.

Taggyűjtésül szolgál a mellékelt gyűjtőiv, ***melyet egyletünk helyiségébe, a Mária Reparatrix Szentségimádó apáczaak kolostora Budapest, IX., Rákos-utca 5. szám, özv. Kochné urnőhöz kérünk küldeni.***

A Budapesti Központi Oltáregyesület.

PROGRAMM

I.

ELŐZETES FONTOS TÁJÉKOZÓ.

1. *Az országos eucharisztikus kongresszus elnöke: Mélt. MAJLÁTH GUSZTÁV KÁROLY gróf, erdélyi püspök.*

2. *Az eucharisztikus kongresszus a Budapesti Kath. Kör (IV., Molnár-utca 11.) nagytermében tartja gyűléseit, a templomi ünnepségeket pedig a kath. nagygyűléssel együttesen, a belvárosi főplébánia-templomban.*

3. *Az eucharisztikus kongresszus a katolikus nagygyűléssel és Cecilia-egyesülettel kapcsolatban áll; a tagok kölcsönösen résztvehetnek a gyűléseken, tagsági díjat csak egyszer fizetnek; az ismerkedési, étkezési és díszbankettet együtt tartják. (A katolikus nagygyűlés megnyitó, ünnepi befejező és minden nyilvános ülését a székesfőváros vigadó nagytermében tartja.)*

4. *A kongresszus szónokai csak szabad előadásokat (15—20 perczig) tartanak.*

5. *Kérve kérjük a kath. nagygyűlés és az eucharisztikus kongresszus tagjait, valamint általában a híveket, hogy szerdán (november 6-án) szent gyónásukat, csütörtökön (november 7-én, lehetőleg a belvárosban 8 órakor) szent áldozásukat minél többen végezzék és főleg a szerda délutáni szentségimádó hódolati ájtatosságokban és az eucharisztikus körmenetben résztvegyenek.*

a) *A férfi és női szerzetesházakat és nevelőintézeteket, a társadalmi, tudományi és irodalmi, jótékonyági és hitbuzgalmi egyesületeket kérjük, hogy az eucharisztikus körmeneten testületileg és a mennyiben lehetséges, fáklyákkal vagy gyertyákkal és zászlók alatt jelenjenek meg.*

Hogy a sorrendet idejekorán összeállíthassuk, kérjük, hogy a bejelentéseket a körmenetre legalább is nov. hó 4-ig (hétfőig) a Budapesti Központi Oltáregyesület igazgatóságához (I., királyi várplébánia) intézni sziveskedjenek.

b) *A székesfővárosi háziurakat és lakókat, kiknek lakása előtt a körmenet*

útja elvezet, kérjük, hogy a körmenet idejére *házaikat és lakásaik ablakait lehetőleg földiszíteni, föllobogózni és kivilágítani szivesek legyenek*, annál is inkább, mert a körmenetnek nemcsak eucharisztikus, hanem egyúttal *országos jelentősége van*.

c) A *ft. papság* a szerdai eucharisztikus ájtatosságon és *körmeneten karingben és gyertyával*, a világiak lehetőleg díszruhában és a kongresszusi jelvényt föl-tűzve jelennek meg.

d) A körmenet magasztosságát nagyban emelné, ha a szomszédos községekből a hívek, úgy mint tavaly is történt, processiókban jönnének a körmenetre.

Gyertyákat a rendes üzleti helyiségeken kívül, a Kath. Kör titkári hivatalában is lehet jutányos áron beszerezni.

6. *Jegyeket* a Kath. Kör titkári hivatalában (Molnár-u. 11.) lehet váltani. Ugyanott igen díszes jelvények is kaphatók.

7. A templomi és a körmeneti ájtatosságokon *minden hívő* résztvehet.

8. *Kedvezőtlen* idő esetén a körmeneti ájtatosság a belvárosi főplébánia-templomban lesz megtartva.

9. A híveket az Úr nevében kérjük, hogy a körmeneti és a templomi ájtatosságokon minden rendzavarástól és tolakodástól tartózkodni szivesek legyenek.

II.

A GYÜLÉSEK ÉS EGYÉB ÜNNEPSÉGEK.

Az eucharisztikus kongresszus november hó 4-ikétől 7-ikéig tart.

November 4-én (hétfőn).

Este 8 órakor ismerkedési estély a székesfővárosi vigadó éttermében.

November 5-én (kedden).

Délelőtt 9 órakor Veni Sancte és szentmise a belvárosi főplébánia-templomban. Mondja: dr. CSÁSZKA GYÖRGY kalocsai érsek. A szentmise alatt a józsefvárosi plébániai és a szent Szív-templom énekkara előadja Filke Miksa «Missa in honorem B. M. Virginis» miséjét zenekiséréssel, beleszöve a napiszentmise változó részeit choraliter.

Szentmise után a kath. nagygyűlés első nyilvános ülése (a Vigadóban).

Délután 1/2 3 órakor Szentséglátogatás a papság részéről az Angolkisasszonyok váczy-utcai templomában. Vesperae et completorium privatim elmondva.

Délután 3 órakor. A papság számára eucharisztikus értekezlet a Kath. Kör nagytermében (IV., Molnár-utca 11. szám). Ezen értekezleten *csak papok vehetnek részt*. A főtisztelendő papságot általában, de főleg a szentségi társulatok (a P. A. és az Oltár-egyesületek) és a Cecilia-egyesület igazgatóit és tagjait kérve-kérjük, hogy ezen értekezletre *minél számosabban* jelenjenek meg, mert az értekezleten fölötte fontos eucharisztikus kérdések, indítványok és eucharisztikus társulati ügyek lesznek tárgyalva. Indítványokat röviden körvonalozva, az értekezlet előtt írásban

is be lehet jelenteni az országos igazgatónál. Ezen az értekezleten világi hívek nem vehetnek részt. A helyszínén esetleg külön program.

Este 1/2 6 órakor egyházzenei hangverseny a józsefvárosi plébánia-templomban.

November 6-án (szerdán).

Együttal a budapesti központi Oltáregyesület alapításának (1859. nov. 6.) évfordulója kilencznapos ájtatossággal (ezen napot és csütörtököt kivéve az Angolkisasszonyok templomában).

Délelőtt 1/2 9 órakor ünnepies szentséges mise a belvárosi főplébánia-templomban. A szentmisét gróf MAJLÁTH GUSZTÁV KÁROLY erdélyi püspök úr, az országos eucharisztikus kongresszus elnöke mondja. A szentmise alatt előadásra kerül: GREIT: «Ecce Sacerdosa» rézfuvó zenekar kísérettel. Továbbá SZAUTNER ZSIGMOND: D-dur «Missa Solemnise». Betétül: Gradualéra: MOZART: «Ave Verum»-ja. Offertoriumra: CHERUBINI: «O Salutaris»-a.

Ezután az orsz. eucharisztikus kongresszus nyilvános gyűlése a Kath. Kör dísztermében.

Délután 4 órakor (a belvárosi főplébánia-templomban) *hódolati ünnepség a legfőbb Oltáriszentség előtt*: Litánia, szentségkítétel, szentbeszéd, ünnepies eucharisztikus körmenet a belvárosi templomból a kegyesrendiek háza előtt a régi Városháztéren, Kigyó-utczán, esetleg az új Eskü-úton át a Ferencziek-terére, innen az Egyetem-utczán, az Egyetem-téren, a Papnövelde-utczán, Borz-utczán, a régi Lipót-, most Váczi-utczán, Irányi-utczán át vissza a plébánia-templomba.

A körmenetre fél 4 órára az oltáregyesületi tagok és női társulatok és intézetek az Angolkisasszonyok templomában és kolostorában és a régi Lipót-utczában, a kath. nagygyűlés tagjai a Kath. Körben és a Molnár-utczában, a legény- és egyéb ifjúsági egyesületek a régi Városháztéren, a papság és magánosok a belvárosi főplébánia-templomban gyülekeznek és haranggal adott jelre a következő sorrendben indulnak: Elöl a legény-egyesületek, a kath. nagygyűlés tagjai, az oltár- és női-társulatok, a papság, a legszentebb Oltáriszentséget vivő püspök úr, végül a hívek.

A körmenet után és másnap reggel a hívek szent gyónásukat végezhetik a következő templomokban:

1. Jézus Szive-templomban (VIII., József-utca).
2. Az Angolkisasszonyok templomában (IV., Váczi-utca).
3. A szentferenczrendi atyák templomában.
4. A belvárosi főplébánia-templomban.
5. A szervita-atyák templomában.

November 7-én (csütörtökön).

Reggel 8 órakor szentmise és együttes szent áldozás a belvárosi főplébánia-templomban. A szentmisét mélt. gróf CSÁKY KÁROLY, váczi megyés püspök úr mondja és a híveket a szent áldozásban is Ő méltósága részesíti. A szentmise alatt a józsefvárosi plébánia-templom énekkara Haller Mihály «Missa Quintadecima» miséjét adja elő orgonakísérettel és a «Te Deum»-ot choraliter.

A szentmise után a kath. nagygyűlés záró gyűlése.

Délben díszebéd a Vigadó éttermében. (Egy teríték ára 4 korona, előleges jelentkezés szükséges.)

Délután 1/2 3 órákor az országos magyar Cecilia-egyesület ülése a központi papnevelő disztermében.

Este 1/2 6 órákor egyházzenei hangverseny a szent Szív-templomban.

Az Oltár-egyesület kilencznapos ájtatosságait folytatólag az Angolkisasszonyok templomában fogja november 14-ig bezárólag megtartani, még pedig november 8-ától (péntektől) kezdve naponként reggel 8 órákor szentséges szentmise lesz és szent áldozás, este 6 órákor szentségkitétel szentbeszéd és litánia.

Nov. 14-én reggel 8 órákor szentmise, közös szent áldozás, mely után a Te Deummal a kilenczed véget ér.

AZ EUCHARISZTIKUS ELŐADÁSOK KÜLÖN SORRENDJE.

November 5-én (kedden) délután.

Az országos eucharisztikus papi értekezletre külön program a helyszínen.

November 6-án (szerdán) délelőtt.

Nyilvános előadások a kongresszus összes egyházi és világi tagjai részére.

1. Elnöki megnyitó-beszéd, mondja mélt. MAJLÁTH GUSZTÁV KÁROLY gróf, erdélyi püspök úr.

2. Az alelnökök és jegyzők kijelölése.

3. Üdvözlések és táviratok.

4. Előadások.

a) A legfölségesebb Oltáriszentség hittani szempontból. Előadó TOMCSÁNYI LAJOS, Jézus társaságának tagja.

b) A legfölségesebb Oltáriszentség erkölcsstani szempontból. Előadó dr. PROHÁSZKA OTTOKÁR esztergomi papnevelő-intézeti lelkiigazgató.

c) Építsünk az «Örök-Imádásnak» templomot Budapesten! Előadó SOÓS ISTVÁN, a karmelitarend budapesti házának főnöke.

d) Az egyházi kellékekről gyakorlati szempontból. Előadó MOHL ADOLF loretoi plébános.

e) A szentmiseáldozat és a papi zsolozsma. Előadó dr. BUNDALA JÁNOS, az országos magyar Cecilia-egyesület igazgatója.

f) Az Oltáriszentség irodalma. Előadó dr. ZUBRICZKY ALADÁR főreáliskolai hittanár.

Záróbeszéd.

Áldassék vég nélkül és dicsőíttessék
A legfölségesebb Oltáriszentség!

~ ~ ~ Jézusommal. ~ ~ ~

Miklós Alajos.

Csattogjon a vilám,
Zuhogjon a zápor!
Ám zúgjon a szélvész,
Nem csügged a bátor!

S én az vagyok immár,
Mert támaszom égi;
S mert szívem a mennynek
Angyalkara védi!

Vélem van a Szentség,
Kiben bizodalمام;
A győztes erősség:
Jézus — ma velem van!

Ő le'nd a segitóm,
A pajzsom, a várom;
Nem félem az ármányt,
Készen Vele várom!

Nem csügged a lelkem,
Nem dermed a testem,
Kiállom az incselt,
Bár eddig elestem!

Már gyáva se le'ndek;
Ha majd jön az ellen,
«Jól küzdeni végig» —
Lesz az örök elvem.

S mint szirt a habok közt,
Mint tölgy a viharban,
Hogy küzdjön a vésszel,
S legyőzze, azon van:

Jézus ha velem vagy,
Megküzdök az árral, —
Megküzdök az ördög
Valamennyi hadával!

Elég, ha valaki becsületes ember; ez a legjobb vallás,
ennél több nem kell?

Karkecz Lajos-tól.

Korunkban az emberek azzal tetszelegnek maguknak, hogy becsületesek. Mi ezt a XVIII. századból reánk maradt bölcsészeti fecsegésnek tartjuk, melyet korunkban a hollók is káromnak ugyan, de a lelkiismeret szentélyében erről semmit sem tudnak, mert a ki eldob vallást, lelkiismeretet, Istent s csak a becsületet tartja meg, józan okosság nélkül bölcselkedik, a mennyiben ilyen értelemben a becsület gyökeretlen, illat nélkül való sápadt virág.

De Vigny, midőn az erkölcsiben megromlott francia társadalom jövője fölött szorongó kebelével sopánkodik és sirdogál a hitelvek egyetemes hajótörése fölött, oda következtet, hogy az emberek tanácstalanul révedezvén tekintetükkel a bizonytalan jövőbe, lelkük egész erejével szeretnének ma már változtatni a szomorú helyzetet, de nem képesek. Töprengésé-

ben végre egy szilárdnak látszó pontot vél fölfedezni s ez a becsület, mely ma még egyedül *«virraszt bennünk, mint elpusztult templomban az utolsó lámpafény»*.

Bougand, a hires laveli püspök, kinél az előbbi töprengést olvasám ráduplicál De Vigny urra, kijelentvén, hogy «a legtisztább vallás sohasem fogja elfojtani e magasztos érzelmet — a becsületet — melyet az ó-kor csak sejtett, melyet a kereszténység napja érlelt meg s mely oly megható szépség bélyegét nyomá a kereszt lábainál született nemzetekre. Egyesítsétek — ugymond ő — mint hajdan a becsületet, erényt és vallást: beillatozzátok és megmentitek a világot. De ha a vallást és hű társát, az erényt, száműzitek, mi marad számotokra? Mi a becsület, ha nincs többé lelkiismeret? Mi az a közönséges tömegre, sőt bizonyos dolgokban még a kiváló lelkekre nézve is? Tudjuk, hogy valaki követhet el erkölcsi aljasságokat és mégis becsületes embernek tartják».

A becsület lelkiismeret nélkül nem gátolja meg soha, hogy az ember barátjának feleségét elcsábítsa, jótevőit halálra szomorítsa, ezerféle tivornyában állattá süllyedjen s végre életét önkezeivel oltsa ki. Oh! — mond Bougand — Isten nélkül a becsület nem elég.

De Vigny, hogy háborgó lelkét elaltathassa, a mai társadalmat egy, a patak partján álló, az idő által mélyen megrongált fához hasonlítja, melynek törzsén széles odu tátong s belseje korhadt. Alig van benne egyéb egy kis podvánál; de kérge még él, a nedvet még fölvezetheti és a vén fa minden évben új lombkoronát hajt, mint ifjusága szép napjaiban; még büszkén áll és nem egy viharral képes dacolni. Ebben, mint hű képben, érzékíti De Vigny korának erkölcsi romlottságát, melyet még csak a becsületkérdés tart fönn valamelyes módon, miután *«a vallás és az erény visszavonultak»*.

S ma, a XX. században, hogy állunk e hasonlittal? Ma már a kéreg is veszni indult. Már a becsület kérdését is megtámadta a vallás nélkül való morál. Az államférfiak katekizmusként Machiavellit forgatják; a siker nagyra emel, az ehhez fölhasznált eszközök tisztessége felől senki sem tudakozódik többé; az érdek dominál minden kérdésben; a szerelem szabad; a házasság élet chimera; a kötelességteljesítés napszámba megy. Mi történik, ha ez a magánéletre is ráragad?

A multszázadban még «csak a nyilvános életben merték — panaszkodik a laveli püspök — a csalást és erőszakot az ügyesség neve alatt magasztalni, a jog mérvadójaként az erőt hirdetni és a sikert imádni. A magánéletben óvatosak voltak az emberek». Ma már ezen betegség a magánéletet sem hagyta érintetlenül: a sikkasztás, csalás, lopás, gyilkosság, öngyilkosság, uzsora napirenden vannak; az ököljog nap-nap után hódít; a vallás nem isteni kinyilatkoztatás, hanem babona és rajonás; a papság Istennek nem

helyettese többé, evangéliumának nem hirdetője, hanem csalók és vakbuzgók. Mi történik, ha az *«elpusztult templomban az utolsó lámpafény»* is kialszik? ha a még egyedül fölmaradott becsületkérdést is megsemmisíti a vallás nélkül való morál?

A mi föltaláló és hordói bölcselkedő korunkban korunkban csak anyag van, de semmi szellem; csak hus és izom, de semmi ész. A vig kedély és vidám élvezet ma már csak mocsár, természetesen tetszetős fény-mázzal bevonva és virággal beszórva, de daczára ennek, mégis csak mocsár marad az. Ünnepeink, szindarabjaink ma már olyanok, hogy ezektől fáradt lesz az ember és bensőleg lehetőleg még nagyobb lesz az ür. Hódolatunknak piszkos a lába, gonosz a szive és ravasz a feje.

Piperkőczöket, hajzacskókat frakkokat láthatni bőven, de egész embereket lámpával is hiába keressz.

Mily gyümölcsök teremnek az Isten nélkül való bölcsészet, a tudomány és az időszerű műveltség odvas fáin? Szodomai almák!

Az urak nagy része azt hangoztatják: Meghalt a szent Isten, kialudt a pokol tüze, a mennyország zárva van s úgy is élnek; a köznép, a látott rossz példák alapján megromolva, tört szorongat megkérgesedett markában és petróleumos kanóccal jár-ke, hogy képzelt zsarnokait leszurja, hogy lángba borítson mindent, mit a szépművészet, tudomány és az emberi munka századok alatt megteremtett.

Mindez a könnyelműen lerombolt templomok utolsó lámpafénye mellett, a nagy garral hirdetett *«becsület vallás»* korszakában történik. S mi történik, ha a mi ideggyöngye századunkban a vallásától, erényeitől megfosztott nyers tömeg türelme elfogyott? Sötétség, vérnász az ördöggel, általános fölfordulás, erkölcsi tönk, kétségbeesés.

Lesz-e, lehet-e ebből fölamadás? Azon az uton, melyen a *«becsület vallás»* hivei haladnak, soha. Az ember természeténél fogva csak erényből élhet, a becsület csak pótlék lehet. Örködhettek az elpusztult templomban az utolsó lámpafény fölött; időnkint meg is ujíthatjátok a lámpa olaját, de pislogó fénye mellett gyökeres javulásról addig szó sem lehet, míg ünnepélyesen és komoly munkával vissza nem állítjátok az Ur megvetett szentélyét, hol a legfölségesebb Oltáriszentség előtt a lelkiismeret, erény és vallás egy dicső harmoniában egyesülve, Isten nagyobb dicsőségére *«örök lámpa»*-ként ég.

Stuart Mária utolsó áldozása.

A szerencsétlen skót királyné sorsát különböző állásponton levő történetírók más és más elbirálásban részesítik. De tény, hogy tulajdonkép katolikus vallása volt az, mely őt az anglikán közvélemény előtt oly gyü-

Stuart Mária utolsó áldozása.

lőletessé tette s különböző ürügyek és ráfogások fölhasználásával a halálos ítéletig juttatta.

Az ártatlanul elítélt királyné utolsó óhaja az volt, hogy katolikus

paptól nyerje a vallás vigaszát és kezéből uti eledelül az Úr testét. De a protestáns kormány ezen kívánság teljesítését következetesen megtagadta. Stuart Mária viszont álhatatosan visszautasította Fletchert, az anglikán főesperest.

A kivégzés napja elérkezett, s a boldogtalan királyné annál nagyobb keserőséggel készült utolsó utjára, minél forróbban óhajtotta Urát, Jézusát magához venni.

De ime, megnyilik az ajtó, s a börtönőrök egy diszbe öltözött lovagot vezetnek be, ki állítólag a francia király üzenetét hozza.

A királyné közömbösen hallgatja a lovag előadását, megköszöni királyi rokona érdeklődését s fejbólintással elbocsátja a követet.

De ez nem távozik. Hanem látva, hogy áruló szem nem látja, hirtelen aranszelenczét vesz elő s átnyújtja a megrettent fejedelemnőnek e szavakkal:

— V. Sixtus pápa legdrágább ajándéka — s távozik.

A királyné boldog sejtelmek közt nyitja ki a szelenczét, s ime megpillantja benne a szent ostyát, mely után annyira epedett.

V. Sixtus pápa ugyanis értesülve Mária fogságáról s az angoloknak vele szemben tanusított kegyetlenségéről, úgy tett, mint az üldözések századaiban elődei, kik az Oltáriszentséget küldték püspöktársaiknak szeretetük és emlékezésük jeléül s kitartásra, hűségre buzdításul. Ő is elküldte üldözött gyermekének az általa konszekrált szent ostya színében az Urat, hogy a gyenge és üldözött nőnek erőssége, utolsó utján vigasza, s rettenetes sorsában gyámolítója legyen.

Stuart Mária térdreborulva kezébe vette a szent testet, akárcsak az ősegyház hőslélkü vértanunői, még egyszer sirig tartó hűséget esküdött a szeretet királyának, azután pedig mennyei élvezettel lelkébe fogadta, magához vette a drága, szent testet — s bátran, lehet mondani boldogan indult a vérpadra.

Apostoli munka.

Fieber Henrik.

Az apostoli munkálkodásnak harmadik, de egyuttal leghatalmasabb eszköze: az imádság.

Valahányszor a szentírás első lapjait olvasom, nem tudom magam megtartóztatni a megindulástól. Kíváncsiak szives olvasóim, hogy mi indít meg engem annyira?

Elmondom. Az Ur letekintett mennyei dicsőségéből és «szempillái

megvizsgálták az emberek fiait. És mondá az Úr: Szodoma és Gomora kiáltása megsokasodott és az ő bűnök fölötté sulyos lett. A bűnösökre töröket hullatok; tűz és kénkö és viharok szele az ő kelyhök része. Ábrahám pedig az Úr előtt áll vala. És hozzája közelegvén, mondá: Vajjon az igazat elveszted-e az istentelennel? Ha ötven igaz leend a városban, együtt vesznek-e el? És mondá neki az Úr: ha ötven igazat találандok Szodoma városában, érettök az egész helynek megengedek. És felelvén Ábrahám mondá: Mivel egyszer elkezdettem, szólok az én Uramhoz, noha por és hamn vagyok. Kérlek Uram, ne haragudjál, ha szólok: hogy ha negyvenöt, ha negyven.... ha harmincz.... husz.... ha csak tiz igaz találtatik ott? És mondá az Úr: nem törölöm el a tizért.»¹

Szives olvasóm! a jó Isten nem változik; ma az, a ki tegnap volt, azaz mindöröké jó és irgalmas. Ne féljünk, ha az apostolkodásnak első két eszközét nem használhatnók, mert körülményeink nem engedik. Térdeljünk alázatos lélekkel a legméltóságosabb Oltáriszentség elé és kezdjünk szent alkuozást Jézus kegyes szívével: Édes Jézusom, látod, hogy templomodot nem ékesithetem szívem vágya szerint; lelkeket nem menthetek számodra, megelégszel-e velem, ha imámat ajánlom föl Neked? Figyeljenek kérem Jézus szentséges Szive dobbanására, azt mondja: Megelégszem, «mert sokat ér az igaznak állhatatos könyörgése».² Hiszen Ő maga mondta a samariai asszonynak: «Az Atya keres olyanokat, a kik imádják őt».³ Értsék meg kérem e szavakat: az Atya keres imádókat. Mit tesz keresni? Törekedni, forrón óhajtani, kívánni. Oh tehát az Atyaisten keres, kíván imádókat: akarja, hogy mintegy levonják a földre az imádság erejével az Ő kegyelmét. Esdve kérem Önöket, «ha az ő szavát hallják, meg ne keményítsék sziveiket».⁴ Ha az utczán látnak egy papot, a ki beteghez viszi az Úr Jézust a szent ostyában, kísérik Őt a beteg házáig, vagy ha nincs idejük, legalább huszharmincz lépésnyire és imádják Őt; imádkozzanak a papért, hogy képes legyen a beteg számára megnyitni a mennyországot. Ha napközben elmennek valamely templom előtt, ne legyenek oly szivtelenek, menjenek be legalább néhány perczre, «mert az Atya keres olyanokat, a kik imádják Őt». Jézus várva várja önöket az Oltáriszentségben; már midőn messziről közelednek feléje, talán még a harmadik-negyedik utczában és Jézusra gondolva elhatározzák, hogy betérnek Hozzá: örvend szentséges Szive. Oh de nagy baj, hogy mi az Oltáriszentségben egy megdermedt, holt Krisztust képzelünk és oly ritkán tudunk annyira fölmelegedni, hogy annak a sóvárgó szent Szivnek izzó szeretetét, érettünk lázasan lüktető vérenek meleg párázatát megéreznők, mert különben gyakoriabbak lennének látogatásaink a tabernákulum előtt. Bárha megnyílnának lelki szemeink és látnók, mily végtelen jósággal, mily

¹ Moz. Gen. XVIII. 22—32. ² Jak. V. 16. ³ Ján. IV. 23. ⁴ 94. zsolt. 8.

édes mennyei kegyességgel tekint Jézus reánk a szent ostyából, hiszen Ő mondotta: «Gyönyörűségem az emberek fiaival lennem».¹ «Vajjon elfeledkezhetik-e az asszony magzatáról, hogy ne könyörüljön az ő méhe fián? És hogyha elfeledkeznék is, én mégsem feledkezem el rólad».² Oh csodálatos anyai szeretet! Szinaranyba kellene mártanom tollamat, hogy halvány képedet adhassam és Krisztus mégis azt állítja, hogy ennél is jobban szeret! Egy provencai dalban olvastam a következőket. Egy leány félti kedvesét anyja befolyásától s rábeszéli, hogy ölje meg és hozza el szivét, mert nehéz betegségéből csak ez gyógyíthatja meg. Az ifju megteszi a borzalmas dolgot. Keblébe rejti megölt anyja szivét s a szenvedélytől üzve-hajtva rohan szerelmeséhez. A sötét utban megbotlik s mély árokba esik. A sziv messze elgurul és egyszerre megszólal: «Nem ütötte meg magadat, édes fiam?» Ime! ez az a mindent megbocsátó, mindig szerető hatalmas érzés, melylyel szemben minden más érzélem silány és mulandó. És Jézus mégis azt mondja, hogy az anyai szeretet is semmi az ő szeretetéhez mérve; Oh édes Jézusom! mily vakmerőség azt állítani, hogy jobban szeretsz minket, mint édes anyánk! Hát lehetséges-e jobban szeretni, mint egy anya szeret? És mégis úgy van! Milyen csodálatos fokozat! Megáll az értelmem, mert anyám szeretetét sem tudtam fölfogni, de tudtam érezni: a Te szeretetteddel szemben drága Jézusom, porba tudok omlani, de érezve is alig tudom sejteni. Lám, Jézus ennyire szeret minket, mi pedig hidegen, hálátlanul el tudnánk menni temploma előtt a nélkül, hogy meglátogatnók Őt? Oh nem, ezerszer nem, az nem lehet. Hallgassunk szivünk szavára, a Szentlélek szól benne hozzánk.

Kő az és nem szív tebenned
Mely nem indul erre meg;
S mely az égi szeretetnek
Lángja mellett is hideg —

mondja a költő.³

Oh vegye el az Úr a márványkőnél is hidegebb szivünket, mely ekkora szeretet mellett is fagyos, közönyös marad, és adjon husból való emberi szivét, melynek örök törvénye: szeretetet szeretettel viszonzni.

Ha leborulnak az oltár zsámolyára, legyen szivük olyan, mint az örökmécs ott az oltár előtt. Szivük buzgalma legyen olyan, mint az olaj, szeretetünk, mint a mécs lángja. Imádkozzunk! De imádságunk ne legyen folytonos kérés anyagi bajaink miatt. Ah, micsoda gyatra kereszténység az, mely folyton csak anyagi, testi javakat kér Jézustól! Hol van a magáról megfeledkező Istenszeretet, hol az önzetlen odaadás, hol az anyaszeretethez hasonlatos érzélem, mely rongyokba burkolózik, csak szerelmes magzata

¹ Példab. VIII. 31. ² Iz. XLIX. 15. ³ Tárkányi —Jéz. Sziv. imád.

ne szenvedjen hiányt. Ilyennek kellene lenni szerelmünknek az eucharisztikus Krisztus iránt imádságainkban: mindenben Krisztus, magam érdeke pedig semmi vagy alig valami. Imánknak fő célja: Jöjjön el a Te országod. Csak a krisztusi ország terjedjen és jusson nekem egy kis zug ebben a gyönyörű országban; csak a krisztusi eszmék foglaljanak tért diadalmasan az emberek szívében és engem öröljön meg a kereszt tisztító malma; csak az eucharisztia asztalát lépják el éhező lelkek, nekem pedig adjon az Úr kenyeret és hozzá megelégedést. Christus vivit, Christus regnat, Christus imperat — Krisztus él uralkodik és parancsol — hirdeti a szent Péter-téri obeliszk. Oh bárcsak ugy volna! De míg Krisztus élő erővé nem lesz az emberek szívében, míg hódolva térdre nem borul a világ a szent ostya előtt, míg a hatalmak nem Isten szellemében kormányoznak: oh addig buzgón kell imádkoznunk: Jöjjön el a Te országod. Ez az oltáregyesület programja. Ha megakarjuk valósítani: imádkoznunk kell. Imádkozzunk a papokért, hogy lelkeket menthessenek. Imádkozzunk, hogy szent életűek, buzgók, lelkesek legyenek; hogy Jézust lángoló hévvel, soha nem lankadó buzgalommal hirdessék. A régi egyház hivei együtt tudtak érezni Jézus szent Szívével; értették, hogy mit akar az egyház, midőn az év négy szakában három-három napot rendelt böjtre és imádságra, az ugynevezett kántorböjtöket. Az egyház imádkozik, imádságra és böjtre szólítja föl hiveit, hogy megkönyörülvén Isten sokat zaklatott, üldözött, elnyomott, lealázott egyházán, adjon bőséges kegyelmet papjainak, hogy méltó szolgálói legyenek Uruknek; hogy küldjön minél több jó papot saját dicsőségére és a lelkek üdvösségére, szóval: jöjjön el az eucharisztikus ország! Ime! az apostolkodásnak három módja. Csak szeretet legyen szívében, mindenikünk fog módot találni arra, hogy ez aucharisztikus Jézus országát terjeszsze.

D'Hooghvorst báróné, szül. d'Oultremont Emilia,

a Maria-Reparatrix örökimádási apácza rend alapítónője.

1837 október 19-én, tizenkilencz éves korában, örök hűséget esküdött d'Hooghvorst Viktor bárónak. «Ő volt az az ember — írja Emilia — a kit a jó Isten irántam való szeretetében számomra rendelt.» A jegyesek megígérték egymásnak, hogy havonkint legalább is egyszer együtt járulnak majd az Ur asztalához. De bárminő vallásos volt is d'Hooghvorst báró, a fiatal menyasszony a borzadás bizonyos nemével gondolt esküvőjük napjára.

«Az utolsó éjet — írja — könyvek között töltöttem.» Esküvőjének reggelén oly kétségbeesettnek látszott, hogy unokanővére mosolyogva így szólt hozzá: «Olyan vagy, mintha áldozatra vinnének».

D'Hooghvorst báró hamar fölismerte azt a nagy kincset, a mit Isten reá bizott, nem is zavarta fiatal feleségét áhítat gyakorlataiban, teljes szabadságot adott neki, csupán arra kérte, hogy ne fárasztja tulságosan magát. Házasságuk rövid, de boldog és áldott volt. Isten négy gyermekkel ajándékozta meg őket, két fiúval, a kik a szent keresztségben Adorján és Ede nevet nyertek s két leánynyal, Olimpiával és Margittal. Édes anyjuk szive egész melegével szerette őket, de azért mégis, az ő tulajdon szavai szerint, szivében a legelső helyet mindig a mi Urunk Jézus Krisztus foglalta el.

1840-ben d'Oultremont grófot I. Lipót király Rómába küldte nagykövetnek, hogy ott a szentszék mellett a belga államot képviselje. Nyáron át rendesen visszatért hazájába, a telet azonban egész családjával együtt Rómában töltötte s e római időzés d'Hooghvorst bárónét különösen érdekelte. Az örök városban egy belga jezsuitával, Janssens atyával ismerkedett meg, a ki lelki szükségleteit teljesen kielégítette. Jóságosan bánt vele, de nem felületesen s az ájtatos bűnbánó lélek a legtökéletesebb vezetésben részesült. Háromszor hetenkint áldozott s bár gyónásai rendszerint igen rövid ideig tartottak, lelke teljesen megkönnyebbült utánuk.

Loyolai szent Ignác iránt való tisztelete e közben napról-napra növekedett. A szentmisét rendszerint a szent Ignác kápolnájában hallgatta s ott végezte a szent áldozást is. Midőn 1842-ben egy ízben e szent helyen megjelent, csodás látománya volt, a melyet ő maga imígy beszél el: «Lelki szemeimmel láttam, a mint a dicsőséges szent misemondó ruhájába öltözve megjelent előttem, egyik kezében a rend alapszabályainak könyvét tartotta, a másikkal rámutatott, mintegy jelezve, hogy ezen szabályokat majdan én is követni fogom». D'Hooghvorst báróné még akkor nem tudta megérteni a dolgot s képzelődésnek tulajdonította az egész látományt. Ő abban az időben már férjes nő volt, két gyermek anyja, vajjon mit jelenthetett hát ez a különös megjelenés?

Anyai és hitvesi kötelességeit pontosan teljesítette, de mindamellett ájtatosságait sohasem hanyagolta el. Ebben az időben ugyszólván napon-áldozott és hallgatott szentmisét. Kivált a Gesu-templomban időzött hosszasan; néha órahosszáig is térdelt szent Ignác oltára vagy a kitett Oltáriszentség előtt. Ezen kívül rendszeren valamely más templomban is töltött egy órát s imádságában elmerülve, lelke megpihent az élet fáradalmaitól s szivében ilyenkor csupán a Megváltó iránt való végtelen szeretete lángolt.

Egy napon 1843-ban, római tartózkodása alatt, d'Hooghvorst báróné iszonyu kínokat szenvedett és saját enyhe kifejezése szerint, «valamivel nagyobb fájdalmai voltak, mint rendszeren». Az Ur Jézus azonban akkor is megvigasztalta őt, mint a hogy rendszerint meg szokta vigasztalni a benne bizó erős lelkeket. «A szeretett Mester megjelent ekkor előttem s kimond-

hatalatlan gyöngéden tekintett rám — írja a báróné — és egész közel lépve hozzám, szivére mutatott. Szent arcza végtelen szomorú kifejezésű volt, miközben két koszorút nyújtott felém, az egyik rózsákból, a másik tövisekből volt fonva.» Mielőtt az Ur szent ajkai szólásra nyitak volna, Emilia minden gondolkozás nélkül a töviskoszoru után nyult s szivének egész szeretetével fogadta a jóságos Megváltó eme ajándékát. «Oh, ezt a töviskoszorút a világ minden kincséért sem adtam volna.» Így emlékszik meg erről az ajándékról emlékirataiban a szent életű asszony. Ez a töviskoszoru nagy kincse lett az ő apáca lányainak is s ez képezi az alapítónő szavai szerint «az ő ékességüket». Az utolsó fogadalom szertartása alkalmával a pap megáldja a töviskoszorút s e szavakkal adja át az apácának: «Fogadd ezt a tövises fejéket, mint égi jegyesed s megváltód szenvedéseinek emléket. Ezt az ő szeretete adja neked s majdan a gloria koszorujává változtatja át!

Huszonöt éves volt d'Hooghvorst báróné, midőn megkezdette a reparatio, a megengesztelés nagy munkáját. Lelki vezetője megtiltotta neki, hogy egy negyedórai pihenőt is kérjen az Urtól és az Ur Jézus maga is mindig eszébe juttatta a megtört áldozatnak, hogy nem a rózsá-, de a töviskoszorút választotta. Egy alkalommal d'Hooghvorst báróné nagy bálban vett részt s a zajos multság közepetté hozzá hajolt az Ur s fülébe sugta: «Ugy-e, most látod, mit ad a világ s érzed magadban azt a boldogságot is, a mit én, a te Urad, Jézusod adok neked? Válaszsz tehát a két boldogság között!» «Mester — válaszolá élénken a báróné — én neked ajánlom egész életemet!»

A fényes összejövetelek és szórakozások, a melyekben társadalmi állásánál fogva részt kellett vennie, sohasem zavarták meg az Ur Jézus iránt való szeretetében.

Volt egy igen jó barátnője, Van der Straten Ponthoz Gabriella, a kinek szivét az övéhez hasonló érzelmek hevítették. S midőn zajos ünnepélyek alkalmával a két rokonlélek összetalálkozott, d'Hooghvorst báróné könnyíteni óhajtván szivén, bizalmas barátnéjának e szavakat sugta: «Ő most egyedül van, elhagyatva» s boldog volt, hogy talált valakire, a ki e titokteljes beszédet megértette. Természetesen az Ur Jézusról szólt, a ki most egyedül, elhagyatva ül királyi székén.

1844-ben d'Hooghvorst báróné és családja visszatért Warfusée-be. A családnak engedélye volt arra, hogy a kastély kápolnájában az Oltáriszentséget őrizhesse és ott az oltár elé borulva Emilia, sok-sok órát töltött el imádságba és elmélkedésbe merülve. Ennél az oltárnál történt a következő évben az is, hogy a Megváltó az ájtatos nőtől élete legnagyobb áldozatát kérte, a mire a hős keresztény lélek «Fiat»-tal válaszolt. De hagyjuk őt magát beszélni:

«Egy napon, a mint férjem a kápolnában rendes szokása szerint olvasóját imádkozta, így könyörögtem az Urhoz: «Bármennyire vallásos is férjem, oh add, édes Jézusom, hogy ő téged mindennél jobban, mindenek fölött szeressen!» Erre azután lelkemben a következő választ hallottam: «De ha én a te könyörgésedet csak azzal a föltétellel teljesíteném, hogy ha te nekem az ő életét föláldozod, még akkor sem riadnál vissza?» «Oh nem, édes Jézusom, mindent megtennék azért, hogy ő a tied legyen.»

Ezen esemény után a báróné sulyosan megbetegedett. Betegségében megígérte az Urnak, hogy ha őt meggógyítja, szent Ignác tiszteletére templomot építtet. Meg is gyógyult, ígéretét fényesen beváltotta.

1846-iki telet d'Hooghvorst báróné egész családjával Genuában töltötte. d'Hooghvorst bárónak ebben az időben volt egy igen jó barátja, Stakelberg gróf, a kit Ravnian atya a görög keleti vallásról a katolikus hitre térített. A két jó barát elment Marais-Pontiusba vadászni. A báró, mielőtt elutazott volna, megígérte nejének, hogy legfőlebb hat hétig lesz távol; de a válás ezuttal nagyon elszomorította a fiatal asszonyt, a ki négy apró gyermekkel maradt Genuában; valami titkos előérzet gyötörte szivét s később be is bizonyult, hogy nem hiába.

A két jó barát szerencsésen megérkezett Marais-Pontiusba s azonnal átengedte magát a vadászat örömeinek. A vadászat épen a nagyböjti időszakra esett s mindketten buzgó katolikusok lévén, hiven megtartották az egyház parancsát.

A sok fáradság és böjtölés azonban kimerítette testi erejüket, meggyöngült szervezetük nem birt a mocsáros vidéken uralkodó láznak ellentállni s öt hónapi időközben mind a kettőt magához szolítá az Ur.

D'Hooghvorst bárónénak egyszerre három drága betegét kellett ápolnia, atyját, a férjét és legkisebb leányát, Margitot. A jó Isten azonban annyi erőt, bátorságot és hitet öntött a szívébe, hogy Emilia. fáradságot nem ismerve, a legönfeláldozóbb módon ápolta szeretett hozzátartozóit s enyhítette szenvedéseiket.

D'Hooghvorst báró betegsége tizenkilencz hónapig tartott s a vallásos ember hősie lemondással nézett korai halálának elébe. Megtiltotta családjának, hogy fölgyógyulásáért imádkozzék s midőn a báróné egy napon azt a kérdést intézte hozzá, hogy vajjon nem sajnálja-e itt hagyni gyermekeit? ő imigy válaszolt: «Oh igen, de Istent mindennél jobban, mindenek fölött szeretem!» Ime, az Ur meghallgatta Emilia könyörgését, férje eljutott a vallásosság legfelsőbb fokára. A báróné most már nem remélte többé férje fölgyógyulását, mert jól tudta, hogy egykor följánlotta őt az Urnak s az Ur most magához szolítja a szegény meggyötört lelket. Egyébiránt d'Hooghvorst báró már minden gondolatával a mennyekiek körében tartózkodott. Halála előtt pár nappal így szólt nejéhez: «Gyermekeink

legyenek mindenek fölött buzgó keresztények!... Mit bánom én, ha nevem kihal is velük, csak lelkük éljen örökké! Legelső imám, a mint az Ur színe előtt megjelenek, az lesz, hogy mind a négy gyermekem neki szentelje életét. A család majd ellenkezni fog veled, de ne ijedj meg senkitől és semmitől. Jelentsd ki ünnepélyesen, hogy ez volt az én végső akaratom s te minden erődből munkálkodjál azon, hogy ez megtörténjék».

Közvetlen halála előtt való napon gyóntatója, Bossaert atya jelenlétében nejéhez fordulva így szólt: «Halálom nagy terhet ró rád, jól tudom és végtelen áldozatokat kíván tőled, de ígérd meg itt, lelkiatyánk jelenlétében, hogy soha panasz nem jő ajkadra. Megelégedel mindennel s zugolódás nélkül fogadsz mindent, mert a mit Isten tesz, az jól van téve».

A kívánt ígéret természetesen azonnal megtörtént s a haldokló megvigasztalódott. Azután hálás szívvél köszönte meg élettársa jóságát s szeretetteljes ápolását, de legfőképp azt a kimondhatatlan nagy szolgálatot, a mit neki tett azzal, hogy vele az Istent megszerettette. «Én az égbe megyek — mondá elhaló hangon — és ezt neked köszönhetem».

d'Hooghvorst báró 1847 aug. 10-én, életének utolsó napján magához hívatta négy gyermekét, a kik közül a legidősebb is alig mult kilencz éves, elbucszott tőlük, szívükre kötvén, hogy mindig szeressék Istent s legyenek jó keresztények. Azután végig hallgatta a szobájában elmondott szentmisét, pár szót szólt a paphoz és nejéhez s végre az oltár közelében szép lassan elszenderült. Földi porhüvelyétől megszabadult lelke átrepült az égbe, mely után annyira óhajtozott. Összesen harmincznégy éves volt, neje pedig huszonnyolcz. Drága férjének hült teteme mellett Emilia megfogadta, hogy életét ezentul teljesen Istennek szenteli.

Tanítás az Oltáregyesület havi összejövetelein.

(P. Boone S. J. «Manuel du directeur»-je után.)

Jézus Krisztus megismerésének szükséges voltáról.

Haec est autem vita aeterna, ut cognoscant te solum Deum verum et quem misisti Jesum Christum.

Ez pedig az örök élet, hogy megismerjenek téged, egyedül igaz Istent és a kit küldöttél, Jézus Krisztust. Ján. 17, 3.

I. Ha Jézus Krisztust szeretni lelkünk szükséglete, hogy idejussunk, szükségszerűen törekednünk kell, hogy őt először megismerjük. Olyan a viszony az ész és akarat között, hogy az akarat vak tehetség, a mely nem tud egyedül menni, hanem vezetőre van szüksége és ezt végzi az ész. Tudjuk azt is, hogy az égben az a világos megismerés, a melylyel a boldogok

Istent és az ő végtelen tökéletességeit szemlélik, oka és mértéke annak a föltétlen és szükségképeni szeretetnek, a mely őket élteti és az örömök ama mérhetetlen tengerének, melynek gyönyörűségében eltelnek, fölemésztődnek; épen így e romlandó életben a mi szeretetünk és általában minden érzelmünk Isten iránt ismeretüinktől és azon eszmétől függ, melyet róla magunknak alkottunk.

Azért legfontosabb törekvésünk az legyen, hogy megismerjük az édes Üdvözítőt, mert megismervén, lehetetlen őt nem szeretni lángoló, mély szerelemmel, mivelhogy végtelenül szeretetreméltó.

II. A mi isteni Megváltónk bizonyára a legnemesebb és legkiválóbb minden létező között, mert istenségét egyesíté az emberséggel. Egyesülve van benne a legnagyobb szépség, jóság, bölcsesség, erő, gazdagság, szentség, egy szóval: minden, a mi csak Istenben lehet együtt. Megtaláljuk Jézus Krisztusban mindazon testi és szellemi kellékeket, melyek az emberben vannak, de ő benne csodálatosabb fényben és magasztosabb módon.

Erre határozta el magát Isten — mondja szent Pál, szent Irén magyarázása szerint — hogy a megváltás által mindent megújítson Krisztusban a mi a teremtés által tőle származott. Egyesíté a bűntől megtisztított, meg-nemesített, tökéletességre emelt, megistenített emberséget istenségével a saját személyében; s mint az apostol mondja aranyszájú szent János és mások értelmezése szerint: a mi Urunk Jézus Krisztus egy megkisebbitett képe az Atyának s mintegy rövid ismétlése összes munkájának, mely mind rá vonatkozik és úgy köríti, mint a keret a középpontot, mint a kikötő a tengert. Jézus Krisztus magában foglalja mindazon tökéletességeket és kegyelmeket, melyek az égben és földön, angyalokban és emberekben föltalálhatók. Ha őt megismerni és lélekben szemlélni akarod, nem kell az angyalokat, embereket és a többi teremtményeket nézned, hogy bennük fölleld a kegyelem-adományokat, kiválóságokat és erénygyakorlatokat — a természet, kegyelem, dicsőség tökéletességeit, mert mindezeket megtalálod Jézus Krisztusban végtelenül magasztos és kiváló módon. Benne egyesülnek Isten bölcsességének és tudásának összes kincsei.

III. És az a legcsodálatosabb, hogy mindez nemcsak önmagában és érte van, hanem miérettünk is, mert ő a mi Istenünk, teremtőnk, üdvösségünk, megváltónk, váltságdíjunk, ítélőbiránk és igazságunk, vezetőnk és utunk, törvényhozónk és törvényünk, tanítónk és bölcsességünk, papunk és áldozatunk, kenyéradónk és táplálékunk, utolsó célunk, testünk és lelkünk legnagyobb boldogsága, lelkünké mint Isten, testünké mint ember, egy szóval: teljesen a mienk. «Mit kereshettek, a mit nem találtok meg Jézus Krisztusban?» — mondja szent Bernát.

A mi Urunk mindenünknek és minden tökéletességnek középpontja lévén, az észnek a legnagyobb megnyugvást kell benne lelnie. Ezt erősíti

szent Ágoston is vallomásai elején: «Az első napokban nem tudtam betelni az Ő nagyrabecsülésével, csodálatos szelidségével, a lelkemben történt különös megelégedéssel, az Ur bölcseségének nagyságával és mélységével, azon kegyelemeszközökkel, melyeket az emberi nem megmentésére föltaláltál». (Vall. 6. fej.)

IV. A mi Urunk megismerése nagyon szükséges, mert e nélkül a többi dolgok ismerete mit sem használ, de Ő egyedül is kielégíthet bennünket. Jézus Krisztust ismerni annyi, mint mindent tudni; őt nem ismerni annyi, mint semmit sem tudni. Szent Pál is leveleiben, holott nagyon sokat tapasztalt, azt mondja, hogy csak egyet tud, Jézust, a megfeszítettet. (I. Cor. 2, 2.)

Szent Ágoston Cicero Hortensiusát olvasván, elmondja, hogy mennyire át volt hatva a bölcsesség szeretetétől, holott már tizenkilencz éves korában a tobzódásoknak és eretnekségnek adta át magát. Ezalatt, nem tekintve azon gyönyört, melyet e könyv olvasása neki szerzett, talált benne egyes dolgokat, melyek nem tetszettek. «A mi Urunk Jézus Krisztus nevét nem találtam benne soha, mert oh Uram, végtelen kegyelmességedből az anyatejjel szívtam be a te Fiad és az én Megváltóm nevének szeretetét. Eleve bevéstem gyöngéd szivembe annyira, hogy akármit láttam, olvastam vagy hallottam, nem elégitett ki teljesen, lett legyen a szépség vagy igazság maga.» (Conf. libr. III., IV.) Szent Paulin egy tudós férfiúnak, Apernek irván szívből örvendezett vele, hogy ügyvédi és birói pályáját elhagyván, Istennek szentelé magát s a többi közt ezt mondja neki: «A szónokok beszédeiket, a tudósok tudományukat, a gazdagok kincseiket, a királyok birodalmukat őrzik; így őrizzük mi is Jézust, ki a mi dicsőségünk, gazdagságunk, királyságunk. Benne vagyunk elrejtözve a világ szemei előtt, melyek az utolsó napon szégyennel és kétségbeeséssel szemlélik az Üdvözítő társágában tisztességünket és dicsőségünket az összes teremtmények előtt». «Szerencsétlen az, mondja szent Ágoston, a ki téged, Urunk, nem ismer s szerencsés az, ki egyedül csak téged ismer.»

Alvarez Boldizsár, Jézus-társasági atya, nagy fájdalommal mondja, hogy a keresztények között oly nagy a tudatlanság Jézus Krisztus tökéletességeinek és megmérhetetlen gazdagságának ismeretében, mely kincseket ő benne és általa birunk. Ez a tudatlanság a nyomoruság legmélyebb örvényébe taszítja az embereket, hol a szomoruságnak, bizalmatlanságnak, vigasztalhatatlanságnak adják át magukat, mintha bajaikra segítség nem is lenne.

A legközönségesebb mód Jézus Krisztus megismerésére az ez után való vágy és az imádság, de mégis szent Pál tanítását tartsuk szem előtt, ki azt mondja az ephezusiakhoz irt levelében: «Nem szünök meg hálát adni érettetek, megemlékezvén rólatok imádságaimban; hogy a mi Urunk Jézus Krisztus Istene, a dicsőség Atyja, nektek adja meg a bölcsesség és kijelentés lelkét az ő megismerésére». (Eph. 1, 16.) «Növekedjete, atyámfiak, mondja

az apostolok fejedelme, a kegyelemben és a mi Urunk és Üdvözítő Jézus Krisztusunk ismeretében. Kinek dicsőség mind most, mind az örökkévaló időben. Amen.» (II. Petr. 3, 18.)

«Ezen tudományt ugyanis, mondja szent Bernát, nem az olvasás tanítja, hanem a fölkenés; nem a betű, hanem a lélek; nem a tudás, hanem az Isten törvényében való gyakorlat.»¹

Radetzky tábornagy († 1858).

A katonák atyja névvel megtisztelt Radetzky osztrák tábornagy, ép úgy mint Tilly, Eugen herczeg és Hofer András, mindig magával hordozta az olvasót és buzgón imádkozta. Közvetlenül a navarrai csata előtt, a midőn lovára fölszállni készült, valami elveszett tárgyat keresett nagy aggodalommal. A katonák egyike segített neki a keresésben és talált egy olvasót, a melyet a tábornagy barátságos mosoly kíséretében átvett tőle és tiszteletteljesen kebelébe dugta s nyomban jelt adott a csata megkezdésére, a mely az osztrák sereg győzelmével végződött.

Lám, Radetzky, a diadalmas vezár, a hős katona, a katonák bálványozott atyja, nem szégyelte, hanem nagyrabecsülte és szorgalmasan imádkozta az olvasót. De igazi katolikus is volt ő minden iziben. Nem lesz minden tanulság nélkül megismerni a halálát.

A szót átadjuk Niccabona Benedek trienti püspöknek, a ki jelen volt a halálos ágyánál.

«A mint rosszabbra fordult a tábornagy állapota — ugymond a püspök — hozzá siettem. Ugy gondolkoztam, hogy egy ilyen nagy tettekben gazdag férfinak több idő kell az előkészületre és azt véltem, hogy az ilyen katonának az előkészületben szüksége lesz segítségre. Azonban nagy csodálkozásomra és még nagyobb épülésemre Radetzkyt a gyónásra, halálra teljesen előkészültnek találtam. A következő nap reggelén magammal vittem a legméltóságosabb Oltáriszentséget és egy mellékszobában megvontam magamat. Nemsokára hivatott. A mint beléptem a mennyei utavalóval a szobába, a beteg arcza fölragyogott az örömtől és felém nyujtva karjait, mondá: «Kedves püspököm, engedje meg, hogy ma megöleljem és kérem, csókoljon meg engem. Akkora gyönyört és boldogságot még sohasem éreztem életemben, mint most, a midőn magamhoz veszem Istenemet és Üdvözítőmet, hogy ő velem költözzem át az örökkévalóságba». Ez alatt a öröm és a hála gazdag könnyei hullottak az arczára.»

Igy halt meg az olvasót nagyrabecsülő keresztény hős.

¹ S. Quern. ep. 108, ad Thomam de sancto Audomaro.

A szent-bernáthegyi szerzetesek.

Mindenki ismeri a szent-bernáthegyi szerzetesek hősi hivatását, melynél fogva egész életüket a jég és hó birodalmában töltik, áldva az Urat e borzalmasan főséges csendben s csak akkor hagyva el szent magányukat, ha veszedelmek közt forgó embertársakat kell saját életük veszélyeztetésével hótól-fagytól megmenteni. Kevés ily csodálatra méltó szerzet van, melyben az áldozatkészség lángja oly fönnen lobogna. Hisz egy tapasztalt fiziologus véleménye szerint életének negyed részét hozza áldozatul az, ki állandóan a Szent-Bernát-hegyen lakik.

S mivel iparkodott a Szent-Bernát-menedékház alapítója a rendtagokban az önföláldozás szellemét ébren tartani? Csodálatraméltó rendszabályaiban azt mondja: abból lehet következtetni, hogy egy fiatal embernek van-e hivatása az örökös hóval borított hegyen irgalmas-testvérnek lenni, hogy ha mélységes szeretettel viseltetik a *szentáldozás* iránt.

Tudod-e, kedves olvasó, mily körülmények közt teszi le fogadalmát egy szent-bernáthegyi testvér?

Éjfélkor történik, hogy a szeretet és nemesség e hőseit arra tanítsák, hogy nincs sem éjjele, sem nappala, mivel a szeretet olyan nap, mely nem nyugszik le soha.

Éjfél elmúlt; tél van. Hallod-e a főséges és folytonos morajt, melyet a guruló lavina és a góthikus kápolna ablakaiba kapaszkodó fagyos szél okoz? Istenem, mi történhetik itt? Az oltár fényben uszik; két testvér előlép, husz éves fiatal emberek, kik fehér vászon alatt mélyen érző buzgó szívet hordanak. A szent áldozáshoz járulnak; egy szerzetes szent Ostyát tart kezében, a fiatal emberek elé áll és kérdi tőlük: «Gyermekeim, mit akartok?» Ők letérdelnek és felelnek alázatosan:

— Atyám! A Szent-Bernát-menedékház szerzetesei közé akarunk belépni.

— Gyermekeim, jól meggondoltátok-e a kötelességeket és az áldozat nagyságát, mely naponkint reátok vár?

— Igen, atyám. Két év alatt megtanultunk dacolni a lavinával és fáklyával a kezünkben fölkeresni a vándórt, ki eltévedt e jeges vidékeken.

— És mely kegyelemre számíhattok, gyermekeim, hogy mindig hives és nagylelkűek maradjatok?

— Arra az Istenre számítunk, kit ön kezében tart és ki szívünkbe akar szállani.

Azután leteszik fogadalmukat örökre és hősiek szeretetnek önkéntes rabjai lesznek. Magukhoz veszik Istenüket, ki azért lesz az övék, hogy védje őket a viharok ellen, lelkökben hordozzák Isten erejét, ki szeretetével leszállt a mennyekből, hogy hasonló legyen az emberekhez.

Nagy Napoleon.

Napoleonnak vallásossága dicsőségének napjaiban csak abból állott, hogy vásár- és ünnepnapokon zenés-misét hallgatott. Midőn szent Ilona-szigetére száműzték, eszébe jutottak vallási kötelességei. Lelke fölébredt hosszú álmából; elveszett dicsősége és elmúlt nagysága nem ringatták már hiu ábrándozásaiba: tisztán látott.

Szentmisét rendesen hallgatott. A kápolnában térden állva, mély áhítatba merülve imádkozott; Urfelmutatáskor hódolattal hajtotta le fejét. Mise alatt majd az ifju Bertrand, majd az ifju Montholon ministrált.

Halálának közeledését érezve, magához hívatta papját, Vignali abbét.

— Hiszek Istenben — mondá — atyám vallását tartom. A katolikus hitben születtem; teljesíteni akarom parancsolatát és kívánom vigaszát.

Midőn környezete meghallotta Napoleon kivánságát, megijedt, mert félt azon hatástól, melyet a nagybeteg «ezen gyengesége» Párisban elő fog idézni. Nem akarta, hogy a pápa legyőzője úgy haljon meg, mint egy kapuczinus barát. Hűséges szolgája el is mondta Napoleonnak ezen aggodalmát, mire ő így válaszolt:

— Mik most az összes hóditók, mi Nagy Sándor, Caesar vagy Nagy Károly minden dicsőségük daczára? Mi leszek én néhány pillanat múlva? Semmi, por, férgek eledelé! Minden elmulik, csak Jézus Krisztus él örökké! Ő igazán király, Ő valóban Ur, én pedig mellette csak annyi, mint az invalidusok dómja a nap mellett, a mi te vagy előttem: darab vas, melyet megaranyoztam.

A császár meggyónt, Vignali abbé megáldoztatta és föladta neki az utolsó kenetet. Napoleon azután e szavakkal fordult Montholon tábornokhoz:

— Boldog vagyok, hogy kötelességemet teljesíthettem. Tábornok ur! hasonló boldogságot kívánok halálához. Szükségem volt reá. Mig a trónon ültem, nem igen törődtem hitemmel, mert a hatalom elkábitja az embert; de azért nem aludt ki bennem, csak szunnyadozott. A harangok zugása visszhangzott lelkemben, a papnak látása soha sem volt reám hatás nélkül. Mindezt titkolni igyekeztem, most azonban megadom Istenemnek a köteles tiszteletet. Tábornok ur, parancsolja meg, hogy a szomszéd szobában állítsák föl az oltárt és tegyék ki az Oltáriszentséget. Nem hiszem, hogy Isten visszaadja egészségemet, de azért kérni fogom. Rendelje el a negyven órai imádást. De nem — mondá bizonyos kedélyességgel — minek tegyem önt ezért felelőssé? Még azt mondhatnák, hogy nemes ember létére saját elhatározásából rendelkezett s ezért bűnhődnie kellene. Magam akarok rendelkezni!

Oltáregyesületi ügyek.

A jubileumi körmenet. Az oltáregyesület elhatározta, hogy a jubileumi szent időt nem hagyja elmulni a nélkül, hogy ünnepélyes körmenetet ne rendezzen hitének s a szentséges Atya rendelkezése iránt tanusított tiszteletének nyilvánítására: a mily helyes és örvendetes volt, ép oly fényesen sikerült. Nagy vigasztalás ez a hivekre nézve, kik látták a hitélet hatalmas megnyilatkozását a három napi előkészítő ájtatosságokon, nagy vigasztalás és buzdítás az Egyházra nézve, hogy sok ezer igaz férfi és nő akad a főváros falai között, kik nem félnek hitüket nyilvánosan is megvallani s főkép nagy öröm az Ur Jézusra nézve, kit ez alkalommal több ezren — férfiak és nők egyaránt — vettek magukhoz, hirdetve lélekemelő buzgóságukkal, hogy az Ur Jézus szeretete él a szívekben s hogy szebb napok fognak virradni a magyar katholicizmusra. A kitünő terv szerint szervezett körmenet nyolcz csoportból alakult egygyé. Az első csoport gyülekező helye a szent-ferencziek temploma volt. A második csoport Budáról, a kapu-

czinusok templomából vonult át a pesti oldalra. A harmadik csoport a szervitáktól, a negyedik csoport a karmeliták templomából érkezett a belvárosba. Az ötödik csoport a józsef- és terézvárosi proczessió összeolvadásából alakult ki. A hatodik csoport, az ifjuság gyönyörű csoportja, az egyetemi templomban gyülekezett össze. A hetedik csoport az angolkisasszonyok templomából indult ki. A nyolczadik, a főcsoport, mely a pontifikáló dr Kohl Medárd püspök köré közvetlenül csoportosult, a belvárosi főplébánia templomban jött össze. Ez volt mintegy a papság csoportja. Itt volt a növendékpapság, a világi és szerzetes papság.

A csoportok fölvonulása $\frac{3}{4}$ órákor indult meg, Kohl Medárd püspök ur a fölvonulás közben pont 3 órákor érkezett meg a belvárosi főplébánia templomba. Mikor a pontifikáns elindult, a körmenet eleje már majdnem megközelítette a Városháztéren, Váci-utczán, Kristóf-téren, Szerviták-terén, Koronaherczeg-utczán áta Ferencziek-terét. Az ájtatos hitek imádkozó serege oly sűrű tömegben vonult föl, hogy majdnem az egész utca szélességét elfoglalta. Némelyek 30, mások 50.000-re teszik a megjelentek számát.

A «Te Deum», mely az ezernyezer tömegnek a belvárosi templomba való visszatérése alkalmával fölhangzott az ódon falak közt, a fővárosi katholicus hitélet jobbrafordulásának volt örvendetes hirdetője.

Az oltáregyesület méltán lehet büszke az elért szép eredményre.

Választmányi ülés. *A központi oltáregyesület választmánya* f. hó 24-én, d. u. 1/24-kor ülést tartott a Mária Reparatrix örökimádási apácák zárdájában levő helyiségében, *örgróf Pallavicini Edéné* elnöklete alatt. *Kánter Károly* egyesületi igazgató üdvözölvén a szép számmal megjelent hölgyeket, először is a jubileumi körmenet szép sikeréről emlékezett meg, mely az egyesületre annál inkább örvendetes, mivel első esetben rendezett az összes fővárosi hitbuzgalmi és katolikus társulatok támogatásával ily nagyszabású ajtatósságot, melynek fényes sikere mindig buzdítóul fog szolgálni az oltáregyesületnek.

A választmány fölhevást intéz továbbá az oltáregyesületi tagokhoz, hogy a november 5-én megnyíló eucharisztikus kongresszuson s a 6-án este tartandó eucharisztikus körmeneten minél nagyobb számban vegyenek részt s maguk részéről mindent elkövessenek e katolikus mozgalom érdekében.

Novembertől kezdve megkezdődnek az örökimádási zárdában a heti munkaórák, egyelőre a választmányi és terjesztő hölgyek számára az apácák vezetése alatt. A választmány buzdító és kérő szózáttal fordul az illető hölgyekhez, hogy az Ur Jézus iránt tanusítandó ezen közvetlen szolgálatra minél nagyobb lelkesedéssel vállalkozzanak.

E határozatok közöltetvén a terjesztőkkel, a szokásos ima után a gyűlés véget ért s a tagok testületileg vettek részt a kápolnában megtartott ajtatósságon.

Kóspallagon megalakult az oltáregyesületi fiókegyelet 1901 október 6-án, *Wildner Benignusz* h. plebános buzdítására. Az imádási órát minden hó első vasárnapján, a délutáni istentisztelet után tartják.

A budapesti közp. Oltáregyesület rendes tagjaitól 1901 augusztus hóban befolyt díjak.

Kránicz Julianna 1 k, Bicskei Zsigmondné 40 f, Kránicz Zsuzsanna 50 f, Lovas Sándor 50 f, Kovács János 30 f, Pintér N. 4 k, Primus Erzsi 5 k.

1901 szeptember hóban befolyt díjak. ;

Orva Anna 2 k, Gabányi Magdolna 1 k, Benes Borbála 2 k, Szabó Matild 1 k, Szabó Amália 1 k, Nagy Rozália 60 f, Guth Zsuzsanna 24 f, Bonyai Józsefné 40 f, Kálhock Gézáné 2 k, özv. Császik Gáborné 10 k, Barabás Ágnes 2 k, Kender Berta 40 f, Balázs Mária 1 k, Burján Nánorné 1 k, Stelkovic Borbála 2 k, Szabó Mária 1 k, Rózsa Teréz 2 k, Rózsa Matild 2 k, a plosicz-i tagok részéről 9 k 12 f, Spánitz Anna 4 k, Müligh Julianna 5 k, Péter Anna 4 k, Spánitz Ilona 2 k, Schláger Paula 1 k, Farkas Erzsébet 1 k, Messik Gyuláné 4 k, Szeg Erzsébet 1 k, Biray Gyuláné 4 k, Visnyai Borbála 2 k, Bozóky Paula 24 f.

(k = korona, f = fillér.)

(Folytatása következik.)

Elmélkedés a legfölségesebb Oltáriszentségről.

Bouillierie G. carcassonei püspöktől.

A pusztai tűzoszlop.

II.

Az Oltáriszentség homályos az ész előtt — világos a hit számára.

A pusztai tűzoszlop sötét is volt, világos is.

Mi az értelme az Oltáriszentségre vonatkoztatva e jelképeknek?

Oh, Üdvözítő Istenem, te valóban elrejtett Isten vagy.

Imádandó Oltáriszentség, elrejtett és mély titok vagy te előttem; de én, látva a fátyolt, a melybe magadat egészen beburkoltad — gondolataidat és kívánságodat követem.

Hitemet akarod próbára tenni. — Erre a pusztának sötét oszlopa emlékeztet.

Mit fogsz tehát tenni, oh lelkem?

Azt véled-e. hogy széttépheted e terhes felhőt?

Mersz-e, avagy megkisérelheted-e belépni az elrejtett titokba, e megközelíthetlen szentélybe, a hová Jézus visszavonult?

A hol Ő van, ott még nem láthatod. — Később válik majd szét a függöny.

Mindazonáltal ő csak azért rejtőzik el, hogy Őt keressed.

Oh titok, oh mélysége a Magaságbeli terveinek, hogyan foghatnánk mi téged föl.

Hogy ne ijesztene meg az a megközelíthetlen magány, a melybe eltűnsz.

A Szentlélek így szól: «ha hinni tudtok, a hívőnek minden lehetséges!» Higyjetekek tehát és megtaláljátok, mert hinni: annyi, mint az Istent birni.

Keressük bizton és ájtatosan.

Ő jó azok iránt, a kik őt keresik.

Melyik hit ne találná meg? hiszen az a megközelíthetetlenhez is hozzáférközik; az ismeretlent is ismeri; a mérhetetlent is átöleli; a legvégsőbb és legmélységesebb dolgokba is behatol; bizonyos mértékben az örökkévalót is, az ő kiterjedésében átfogja.

Ne figyelj tehát a homályra, mert azt a nap megvilágítja.

Miféle nap — kérdi egy tudós — ha nem a szeretet napja?

Szeret téged, ime azért rejtőzik el nappal, ime, azért ragyog teljes fényében éjjel.

A te eszed hevül, erején fölül mer. Meg kell magát aláznia, mert az észnek eme visszaélése az, a mely a sátánt és lázadó társait a pokol sötétségébe veté.

Lépj be ez éjbe, hagyd el értelmed csalóka napját; burkolózzál csak be a csendes hallgatásba és a hit felhőjébe.

Igy majd a fölötte élénk világosság ölében fogsz uszni és nagy érde-med lesz Az előtt, a ki azért áldott meg észszel, hogy azt az ő dicsősé- gére és akarata szerint használd.

Meditator.

A legfölségesebb Oltáriszentség imádása.

Imádlak, szeretetre legméltóbb Atyám és elismerem, hogy te vagy létem éltető eleme. Engesztelésül ama tévedésekért, a melyek felőled keletkeztek, neked ajánlom összes apostolaid hitét, a kikkel reménylem, hogy egykor majd én is mondhatom és énekelhetem: Végnélkül imádtas- sák és áldassák a legfölségesebb Oltáriszentség.

Adorator.

VEGYESEK.

Lourdesi levél.

Lourdesből, hol kimondhatlanul boldognak éreztem magamat és hol Nagyságodért és eucharisztikus ügyünkért imádkoztam, szerencsésen visszatérve, itthon annyi munkám várt rám, hogy a két hó alatt hoz- zám küldött libellusokat csak most küldhetem Nagyságodnak.

Lourdesben a nantesi püspök ke-

gyéből augusztus 31-én, szombaton én vezettem az eucharisztikus pro- ccessziót. Vagy kétszáz beteg közt vittem az Euch. Üdvöзитőt, kettő kö- zülük csodálatosan meggyógyult, a többi hitben és reményben megerő- södve megnyugodott Isten szent aka- ratában, tovább viselendő fájdalmait, fogyatkozásait.

Tizenöt csoda történt azon három nap alatt, hogy ott időztünk.

Lourdes igazán a hit, remény és szeretet az Ur Isten által a szent szeplőtelen Szüz dicsőségére a modern világnak csodálatos iskolája.

Az «Echo de la Grotte» azt írja a magyarok és tótok kis csoportjáról — 79-en voltunk, holott Nancy és Nan- tes 20.000 hívőt küldött oda — hogy egyszerűségünk és áhítatunk a fran- cziákat a kereszténység első száza- dába helyezte át és az egész nagy franczia zarándoklat imádkozott a grotta előtt érettünk magyarokért és édes hazánkért.

Csak látta volna jó tótjaimat! Hol megjelentek, könnyekkel áztatták min- denhol a szent földet. Harminczegyen voltunk.

Magyar és tót szentbeszédem alatt a franczia papok és a nép velünk zo- kogtak, bár nem értették, csak sejtet- ték, mit beszélek.

Bár oda zarándokolna édes hazánk intelligenciája, ott lehetetlen hitet- lennek maradni. Az isteni malasztot bőven osztogatja ott a csodálatos szeplőtelen szent Szüz.

Kérelem a Főtisztelendő Papság- hoz. Szeretném mindazt összegyüj- teni, a mi hazánkban a boldogs. Szüz

tiszteletére vonatkozik. Ez okból szűz Mária nevében azon kérelemmel fordulok a Főtisztelendő Urhoz, kegyeskednék csekélységgel közölni mindazt, a mi plébániáján ugy a multból, mint a jelenből szűz Mária tiszteletére vonatkozik. A multat illetőleg sok esetben a Visitatio Canonica ad fölvilágositást. Ily adatok volnának: Szűz Mária-templom, kápolna, oltár, kép vagy szobor, esetleg a helységben vagy a határban. Mely évből valók ezek s kinek az adományából? Van-e Mária-társulat, milyen, mely évben alakult s hány tagot számlál? Ha a szobron fölirat van, ennek közlését is mély tisztelettel kérem.

Nos cum prole pia
benedicat Virgo Maria!

Alsó - Hricsó, 1901. postabélyeg
kelte. (Trencsénmegye.)

Kiváló tisztelettel
Krasznayánszky János, segédlelkész.

IRODALOM.

Karácsonyi színjátékok czimen csinos kis kötetet adott ki *Erdösi Károly*. Három karácsonyi szindarab, névszerint: «A győzelmes szeretet», «Békét hozott a kis Jézus» és «A gyermek diadala» hirdeti szerző ügyes-

ségét, költői tehetségét s mély vallásos érzését. A három kis színjátékot nemcsak a választékos nyelvezet, kedves előadás, hanem a szép gondolatok is ajánlják s előadásuk nemcsak élvezetet fog nyújtani, hanem ifjaknak ugy, mint felnőtteknek hasznos tanulságokkal is fog szolgálni. A 80 filléres csinos kötet azért is megérdemli a pártolást, mert összes jövedelme jótékony célra szolgál. Megrendelhető a központi katolikus legényegyletben (VII., Rottenbiller-utca).

Folyóiratok. *Jézus Szentséges Szívének Hirnöke*, Kalocsa. Az októberi szám tartalma: Ima. — Jézus szentséges Szívének ügyei. — Hermengild. — Jézus Krisztus, a századok királya. — More Tamás. — Jézus szentséges Szívének uralma. — A bigottok. — Jézus szentséges Szívének áldásai. — Az imaapostolkodás havi szándéka októberben.

Szűz Mária Virágos Kertje. Kalocsa. Az okt. füzet tartalma: Ősz az idő. — Adatok a legszentségesebb Rózsafüzér történetéhez hazánkban. — A kovács-család. — A hurón törzsfő esküje. — Kisebb történetek. — Októberre megszívlelésül. — A szombatnak, mint szűz Mária napjának megülvése. — Árpádházi boldog Margit, magyar királyleány szenttéavatási jegyzőkönyve. — Boldogságos szűz Mária legszentebb neve. — Az angyali harangszó. — Krónika.

Reménységünk. Az Oltáriszentségimádás és Mária-tisztelet folyóirata. Az októberi szám tartalma: Felhívás előfizetésre. — Két kép. — Szentek

példái. — VIII. Elmélkedés. — Példák. — Egy ifju önvallomása. — Segítő Boldogasszony kegyelmei. — Szent Alajos társulata. — Hirek. — A kiadóhivatal üzenetei. — Adakozások.

Páduai Szent Antal Lapja. Budapest, VIII., Szentkirályi-utcza 28/b.

A Katholikus Hitterjesztés Lapjai. Nagyvárad.

«Szent Gellért» ifjusági hitszónoklati folyóirat IV. évfolyamának 2. füzeté (Szinek Izidor dr. szent Benedek-rendi theológiai tanár szerkesztésében) a következő változatos tartalommal jelent meg: 1. Rózsafüzér-vasárnapra. A Rózsafüzér áldásos voltáról. Schermann Egyed dr. szent Benedek-rendi pannonhalmi theológiai tanártól. — 2. Magyarok Nagyasszonyának ünnepére. A boldogságos Szüz és a szentek tisztelete az emberi értelemnek és vallásos kegyeletnek egyaránt követelménye. Acsay Ferencz szent Benedek-rendi győri házfőnök, főgimnáziumi igazgatótól. — 3. Pünkösd után XXI. vasárnapra. A külön ítéletről. Boros Alán szent Benedek-rendi pannonhalmi tanártól. — 4. Pünkösd után XXII. vasárnapra. Az uralkodó iránt köteles tiszteletről. Darvas Orbán szent Benedek-rendi soproni főgimnáziumi tanártól. — 5. Boldog Mór ünnepére. A boldog, dicsőült szent életéről. Borbély Kornél szent Benedek-rendi pannonhalmi főapáti általános helynöktől. — 6. Első szent áldozásra. Ruschek Antal győri esperes-plébánostól. — 7. A keresztény ifju és a jámborság. Schermann Egyed dr. szent Benedek-rendi pannonhalmi

theológiai tanártól. — 8. Szentgyakorlatokra. Második sorozat. Jeney Ernő szent Benedek-rendi komáromi nyug. jószágkormányzótól: I. A halálról. II. Az ítéletről. III. Krisztus kinszenvedéséről. IV. Krisztus haláláról. V. A penitencziatartásról. VI. Az Oltáriszentségről.

Katholikus Egyházi Zeneközlöny. Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 9.

Órangyal. Képes Gyermekek-ujság. Győr.

Az Oltáregyesület elhunyt tagjai

1901. évben.

Echele Katalin Plosic, Matulay Magdolna Budapest, Nagy Mihályné Szárazberek, Szöllősy János sükösi plebános.

Szerkesztő: Dr. Glattfelder Gyula.

JUSTH BÉLA

kárpitos-mester és diszitő,
a budapesti közp. Oltáregyesület
szállítója,

**Budapesten,
VII., Rottenbiller-utcza 6a.**

★

Elvállal

*magánlakások, egyesületi-
és körhelyiségek teljes be-
rendezését, továbbá elfogad
és pontosan teljesít minden
e szakmába vágó javítá-
sokat.*

REMÉNYSÉGÜNK

AZ OLTÁRISZENTSÉG-IMÁDÁS ÉS MÁRIA-TISZTELET
KÉPES HAVI FOLYÓIRATA.

Szerkesztő-kiadó

Varga Mihály csongrád-csanyi plébános.

Előfizetési ára :

Egész évre csak 2 kor. 60 fill.

Félévre csak 1 kor. 40 fill.

Megrendelhető a szerzőnél Csongrád-Csanyon.

A ki kér, kap mutatványszámot ingyen.

WALSER-VARGA-féle

Sacerd. etiam. erga s. à 1 kor.

ÖRÖKIMÁDÁS IMAKÖNYVE

gyönyörű teljes kiadásban (30 óra), Akantisz V. számos színezett művészi rajzaival és képekkel, megjelent és kapható. És pedig :

I. Számos színes rajzokkal (körülbelül 130 képpel) :

a) füzve 2 kor. 60 fill., b) vászonkötés, vörösvágás 3 kor.

II. Finomabb papíron, színes rajzokkal (körülbelül 130 képpel) :

a) füzve 3 kor., b) vászonkötés, vörösvágás 3 kor. 40 fill., c) bőrkötés, vörösvágás 5 kor., d) bőrkötés, aranyvágás 6 kor., e) finomabb borjubőrkötés, párnázva, aranyvágás 8 kor.

III. Igen finom papíron, számos finoman színezett rajzokkal (összesen körülbelül 130) :

a) finom bőrkötés, aranyvágás 7 kor., b) finom borjubőrkötés, párnázva, aranyvágás 9 és 11 kor., c) ugyanez a legfinomabb bőrbe kötve, a legfinomabb aranyozással, oxidált ezüstkapocscsal 20 kor.

IV. Ugyanez a könyv öreg betűkkel (Arany Korona nagyságban) :

a) jó minőségű papíron, háromezernél több szép képpel, vászonkötésben, tokkal 6 korona, b) tartós bőrkötés, aranyvágással 7 kor.

V. Pótkönyv az első és második kiadáshoz :

A mennyivel terjedelmesebb ez a teljes kiadás (30 óra van benne), az külön is kapható.

Ára a 14 uj órának vászonkötésben 1 korona 20 fillér.

Az uj teljes kiadás megrendelhető :

VARGA MIHÁLY plébánosnál Csongrád-Csanyon.

*Egyházi ruhák
és fehérneműek.*

*Egyházi és egyleti
zászlók. Műhimzés.*

==== *Templom- és kápolna-berendezések.* ====

Kitüntette: Szeged 1876. Székesfehérvár 1879. Deés 1879. Budapest 1885, 1896.

Magyarország legrégebbi
egyházi szerek és zászlók gyára

OBERBAUER ALAJOS UTÓDA

József fhg és Klótild fhgasszony ő cs. és kir. fenségeinek udv. szállítója

BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 15. szám alatt.

==== *Alapított 1863-ik évben.* ====

~~~~~ Elismert megbízhatóság, pontos és szolid kiszolgálás. ~~~~~

Ajánlom dúsan fölszerelt egyházak és kápolnák berendezéséhez szükséges tárgyaimat a legjutányosabb áron, a lehető legszebb kivitelben, nevezetesen: miseruhákat, pluviále, dalmatika és ornátusokat. Egyházi és társulati lobogók.

*Tűzoltók, iskolásgyermek, Mária-társulati, ipartársulati, dal-
egyleti és temetkezési egyleti zászlókat.*

Szentszobrokat, csillárokat, ciborium és kelyheket. Fall és oltárgyertyatartók és oltárlámpákat. Monstranciák, stáció-képek, oltárok, Urkoporsókat stb. Nagy választék arany, ezüst és selyemhimzésekben, valamint himzett egyházi ruhákban.

Régi ruhák javítását, valamint kelyhek, ciborium, monstrancia, oltárlámpák, oltárgyertyatartók megezüstözését vagy megaranyozását elvállalom és olcsón készítem el. Képes árjegyzéket és költségvetést kívánatra bérmentve küldök.

